

כ' תמוז, תש"פ
12 יולי, 2020
מס' התראה: 20351467
מס' מפעל: 184656

לכבוד

יוסי לוי

חברת אקו אנרגיה גולן בע"מ

מספר תאגיד: 513743765

רח' חרמון 1, א.ת. לב השרון (תנובות)

ת.ד. 68, כפר יונה, 4030000

מנכ"ל חברת אקו אנרגיה גולן בע"מ

אזור תעשייה לב השרון (תנובות)

ת.ד. 68, כפר יונה, 40350

ובדוא"ל: YOSSI@ITB.CO.IL

שלום רב,

הנדון:

א. התראה לפי סעיף 20 כ"א לחוק המים, התשי"ט – 1959. פיזור לקוי של מי תסנין.

ב. התראה לפי סעיף 14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח 1968.

ג. הזדמנות להשמיע את טענותיך בטרם קבלת החלטה בעניינך

סימוכין:

- א. דו"ח סיור/דו"ח ליקויים באקו אנרגיה מיצר בע"מ מיצר שנערך ב-22/06/2020, מתאריך 30/6/2020.
ב. תשובת אקו אנרגיה גולן לדוח סיור באקו אנרגיה גולן מיצר, 22/6/2020, מתאריך 5/7/2020.

א. התראה לפי סעיף 20 כ"א לחוק המים, התשי"ט - 1959

1. בתוקף סמכותי לפי סעיף 20 כ"א לחוק המים, התשי"ט - 1959, הריני נותנת בזאת התראה כי בשטחים חקלאים בדרום רמת הגולן, הנכם מפזרים מי תסנין (דיגיסטט נוזלי), שמקורו במפעל אקו אנרגיה גולן. פיזור מי התסנין מתבצע ללא בקרה, ללא מדידה של כמות מי התסנין המפוזרת, כתוצאה מכך נוצרות שלוליות ענקיות בשדה החקלאי, מזהמים מחלחלים בקרקע וישנו חשש לפגיעה בקרקע החקלאית כפי שיוסבר בהמשך.

2. בתאריך 22/6/2020 נערך סיור של נציגי המשרד להגנת הסביבה במחוז צפון ובאגף סביבה חקלאית, יחידה סביבתית גולן ואגף אגרוקולוגיה במשרד החקלאות. סיכום סיור ודרישות לביצוע נשלחו אליך בדוא"ל בתאריך 30/6/2020. השבתם לטענות שבמכתבנו במכתבכם שבסימוכין בתאריך 5/7/2020.

3. מי התסנין (דיגיסטט נוזלי), הם תוצר של הפרדת מוצקים, לתוצרי תהליך העיכול אנארובי שמתבצע במעכלים שנמצאים במפעל אקו אנרגיה גולן. מי התסנין הן תרכובת נוזלים שמכילה ריכוז גבוה של מוצקים. מי התסנין מכילים גם יסודות הזנה כחנקן, זרחן ואשלגן ולכן משמשים לדישון שדות חקלאים לפני זריעה. יחד עם זאת, מי התסנין מכילים ריכוזים גבוהים של מלחים כגון כלוריד ונתרן. פיזור מי תסנין בעודף, מעל 10 מ"ק לדונם עלול לגרום לנזק למבנה הקרקע,

לאטום את הקרקע לחלחול מים, ובכך לפגוע בקרקע לשימוש חקלאי. כמו כן דישון עודף מהווה פוטנציאל לזיהום מקורות מים ומי תהום ע"י חלחול מרכיבי חנקן וכלוריד בעומק הקרקע. בתנאים ברשיון העסק לחברת אקו אנרגיה גולן, נקבע סף מקסימלי לפיזור מי תסנין בשדות חקלאים 10 מ"ק לדונם בשנה. ריכוז זה הוא איזון בין הרצון לאפשר ניצול חומרי ההזנה דרושים לגידולים החקלאים מחד, מבלי לפגוע בקרקע ע"י המלחתה מאידך.

4. בסיור שנערך ב-22/6/2020 ומתמונות רחפן שצולמו ע"י אגף סביבה חקלאית בתאריך 30/6/2020, ישנו חשש שפיזור מי התסנין מתבצע בניגוד להנחיות המשרד להגנת הסביבה שנכתבו בתנאי רישיון העסק למפעל אקו אנרגיה גולן, תוך חשש לחלחול מזהמים בקרקע, מתחת לבית השורשים, להצטברות עודפת של מלחים שעלולה לגרום לפגיעה במבנה הקרקע וללכלוך רשות הרבים מהסיבות הבאות:

5. בסיור בתאריך 22/6/2020 תיעדו נציגי המשרד להגנת הסביבה, שצנרת הפיזור דלפה, דליפה ממושכת במספר מקומות בתוך שדות חקלאים, כתוצאה מכך, זרמו בשדות חקלאים מי תסנין ללא בקרה וללא מדידה. אנו חוששים שהדליפה הממושכת מהצנרת גרמה לדישון עודף, שעלול לחלחל ולזהם מי תהום ומקורות מים, ולפגוע במבנה הקרקע החקלאית.

6. באותו סיור נמצא שכמות המי התסנין שפיזורה היה כה רב, עד שהצטברו מי תסנין לשוללית בעומק כ-20 ס"מ בשטח של עשרות מטרים. גם במקרה זה אנו חוששים שהפיזור היה בניגוד לתנאי המשרד ברישיון העסק, ללא בקרה וללא מדידה של כמות מי התסנין שפוזרה. התוצאה בשטח כאמור היא הצטברות מי תסנין בשוללית ענקית בעומק 20 ס"מ.

7. בסיור נראה שצינור פיזור מי התסנין נסלל ברשות הרבים לאורך דרך חקלאית. במספר מקומות הצינור דלף וגרם ללכלוך רשות הרבים. חוק שמירת הניקיון מגדיר לכלוך רשות הרבים כעבירה. בחוק זה רשות הרבים מוגדרת: "כל מקום שהציבור רשאי להשתמש בו או לעבור בו או שהציבור משתמש בו עובר בו למעשה". בנוסף לכך, גם שלולית מי תסנין שהצטברה לעומק 20 ס"מ גלשה מחוץ לשטח החקלאי לרשות הרבים, גם במקרה זה נעברה עבירה לחוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984.

8. לפי העובדות המתוארות לעיל, מבוצעות במקום עבירות לכאורה לפי סעיף 20 ב' (א) ו-(ב) וסעיף 20 ג' לחוק המים, התשי"ט - 1959.

9. הנני להזכיר כי העובר על הוראה מהוראות סימן א' 1 דינו מאסר שנה או קנס של 392,000 ש"ח ואם הייתה העבירה נמשכת, מאסר שבעה ימים או קנס נוסף של 25,900 ש"ח לכל יום בו נמשכה העבירה מיום מתן התראה זו בכתב.

10. לפיכך כדי למנוע פיזור מי תסנין עודף, ללא בקרה וללא מדידה וכדי למנוע חשש לזיהום מקורות מים, מי תהום ופגיעה במבנה הקרקע, הנכם נדרשים בזאת לבצע פיזור ויישום מי תסנין בהתאם לאחת או יותר מהשיטות הבאות, תוך עמידה בכללים המפורטים להלן:

9.1. פיזור באמצעות מיכלית שאיבה ופיזור ייעודית:

- 9.1.1. מיכלית השאיבה והפיזור הייעודית, נגרת ע"י טרקטור גורר או מועמסת על גבי משאית.
- 9.1.2. במיכלית פיזור נגרת ובטרקטור בגורר, יותקנו צמיגי בלון, למניעת הידוק קרקע ושיפור עבירות.
- 9.1.3. בטרקטור הגורר ובמשאית המפזרת, תותקן ותופעל בכל עת מערכת איכון GPS ובקר למדידת מהירות הנסיעה. המערכת תשדר את הנתונים לאפליקציה ייעודית.
- 9.1.4. במוצא המיכלית המפזרת, יותקן מד זרימה.
- 9.1.5. בטרקטור ובמשאית יותקן בקר שקורא את הספיקה באופן רציף ממד הזרימה שבמיכלית.
- 9.1.6. מגוף הפיזור מהמיכלית ישלט מתא המפעיל.
- 9.1.7. במוצא המיכלית, לפני המגוף שבסעיף 9.1.6, יותקן מגוף ידני המאפשר ויסות לכמות פיזור וסגירה בחרום.
- 9.1.8. מערכת הפיזור במיכלית תכלול אמצעי שיאפשר פיזור אחיד לכל רוחב פס הפיזור.
- 9.2. פיזור באמצעות מתקן פיזור "חנוכייה" מוזן באמצעות צינור:
- 9.2.1. פיזור באמצעות מתקן פיזור נישא ("חנוכייה"), על גבי טרקטור ומוזן באמצעות צינור נגרר מבריכת מי התסנין שבעסק, ללא שימוש במיכלית.
- 9.2.2. לצורך בקרה על כמות החומר המפוזר בשטח החקלאי, במתקן הפיזור יותקן מד זרימה אולטרסוני או אלקטרוני בעל יחידת קריאה ואמצעי פלט המאפשר קריאה מרחוק בזמן אמת ושיחזור נתונים לאחר בכל עת.
- 9.2.3. בטרקטור המפזר תותקן ותופעל בכל עת מערכת איכות GPS ובקר למדידת מהירות הנסיעה. המערכת תשדר את הנתונים לאפליקציה ייעודית.
- 9.2.4. מגוף היציאה ממתקן הפיזור ישלט מתא המפעיל.
- 9.2.5. במוצא הצינור המוביל, לפני המגוף שבסעיף 9.2.4, יותקן מגוף ידני המאפשר ויסות כמויות יציאה וסגירה בחרום.
- 9.2.6. בתא המפעיל בטרקטור יותקן מד לחץ רציף (פרוסטאט), להבטחת הפסקת שאיבה מידית בזמן אמת במקרה של פריצת צנרת.
- 9.2.7. בתא מפעיל בטרקטור תותקן מערכת בקרה לשליטה על משאבת המאגר, לסגירת הזנת הצינור המוביל בחרום.
- 9.2.8. בטרקטור המפזר יותקן אמצעי טכני להסטת הצינור המזין, לצורך פניות חדות בשדה ולצורך פיזור אחיד ורציף.
- 9.2.9. לצורך פיזור אחיד בשדה, מתקן הפיזור "חנוכייה", יחולק לשלושה מקטעי פיזור נפרדים (ימין, מרכז, שמאל) המוזנים כל אחד דרך מגוף נפרד, הנשלט מתא המפעיל.
- 9.2.10. צינור ההזנה יחולק למקטעים של 500 מטרים. בכל מקטע יותקן מגוף אל חוזר למניעת פריצה של כל מי התסנין שהצינור. כמו כן יותקנו מגופים אל חוזר בנקודות תורפה ובמקומות רגישים (קידוחי מי שתייה, בחציית נחלים, כבישים, ותעלות מים).
- 9.3. במוצא מאגר מי התסנין יותקנו האמצעים הבאים:

- 9.3.1. משאבה ומגוף חשמלי, הניתנים לתפעול ולסגירה מרחוק מתא מפעיל הטרקטור המפזר. לסגירת הזנת הצינור המוביל בחרום.
- 9.3.2. מד זרימה אלקטרוני או אולטראסוני בראש מערכת השאיבה, בעל יחידת קריאה ואמצעי פלט המאפשר קריאה מרחוק בזמן אמת ושיחזור נתונים לאחר בכל עת.
- 9.3.3. יותקן פורק לחץ סמוך למשאבה שמזינה מי תסנין מהמאגר, חזרה אל המאגר. (להבטחת תקינות המשאבה והקטנת סיכוני פיצוץ בצנרת המזינה, בעת סגירת מגופים בטרקטור המפזר או במיכלית).
- 9.4. פיזור מי התסנין בשטחים חקלאיים יבוצע במגבלות הבאות:
- 9.4.1. יישום מי התסנין יבוצע בשטחים חקלאיים פעילים, גד"ש או מטעים.
- 9.4.2. יישום מי התסנין יתבצע באופן שלא ייגרם ריח חזק או בלתי סביר, לא ייווצרו שלוליות ולא יתפתחו חרקים מזיקים.
- 9.4.3. כמות מי התסנין המיושמים בקרקע בשטח של 1 דונם במשך שנים עשר (12) חודשים רצופים, לא תעלה על 10 מ"ק.
- 9.4.4. כמות החנקן הכללי במי תסנין המיושמים בשטח של 1 דונם במשך שנים עשר (12) חודשים רצופים לא תעלה על 50 ק"ג.
- 9.4.5. יישום מי תסנין יבוצע אך ורק בקרקע שאינה מושקית בקולחים או בקרקע המושקית בקולחים, שריכוז החנקן הכללי בהם אינו עולה על 15 מיליגרם לליטר.
- 9.4.6. היישום לא יבוצע:
- 9.4.6.1. בתוך שטח רדיוסי מגן של קידוחי מי שתייה.
- 9.4.6.2. בתוך רצועה של 50 מ' מערוץ הנחל או מקור מים עיליים.
- 9.4.6.3. בתוך רצועת המוביל הארצי.
- 9.4.6.4. בתוך רצועה של 100 מטרים ממקור מים עיליים המשמש למי שתייה.
- 9.4.6.5. בקרקע ששיפועה עולה על 12%.
- 9.5. דרישות נוספות לביצוע:
- 9.5.1. מפעיל המיכלית המפזרת או הטרקטור המפזר מי תסנין ימלא יומן שאיבות ופיזורים ידני מפורט.
- 9.5.2. בעונת הפיזור מי התסנין העסק ידווח למשרד להגנת הסביבה וליחידה הסביבתית גולן מידי שבוע על פרטי השאיבה והפיזור כמפורט פרק דיווחים ברשיון העסק.
- 9.5.3. בתחילת עונת פיזור מי התסנין, תבוצע בדיקת כשירות למערכות הפיזור בנוכחות נציג המשרד להגנת הסביבה.
- 9.6. בתחילת חודש אוגוסט 2020 יבוצע ע"י נציגי המשרד להגנת הסביבה, סיור ביקורת לוודא שהפיזור מבוצע בהתאם לכללים לעיל.
- 9.7. אנו שוקלים לנקוט בכל האמצעים העומדים לרשותנו על מנת להביא להפסקת הזיהום, לרבות הגשת כתב אישום כנגד האחראים לזיהום.

ב. התראה לפי סעיף 14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח 1968

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח 1968 (להלן - החוק), הריני מוסרת לכם בזה התראה על ניהול עסק תוך הפרת תנאי רישיון העסק.

מהות העסק הפקת אנרגיה מפסולת חקלאית ונוספת, פריט רישוי 5.1 ג.

ביום 19/9/2019, הוצאו לעסק תנאים מיוחדים ברישיון עסק כמפורט להלן:

פרק ו' סילוק מי תסנין:

א. סעיף 1.1 "פיזור מי תסנין בשדות חקלאיים יבוצע במינון אחיד ושווה על פני כל שטח השדה, באמצעות מערכת הכוללת מכשיר GPS, מד ספיקה ומערכת לאגירת נתוני הכמות שיושמה על כל דונם".

ההפרה שבוצעה: פיזור מי התסנין מתבצע ללא מד ספיקה ומערכת לאגירת נתוני הכמות שיושמה על כל דונם. אין בקרה ואין מדידה על כמות מי התסנין שמפוזרת בשטח החקלאי.

ב. סעיף 1.2 "יישום מי התסנין יתבצע באופן שלא ייגרם ריח חזק או בלתי סביר, לא ייווצרו שלוליות ולא יתפתחו חרקים מזיקים".

ההפרה שבוצעה: ביישום מי התסנין נוצרו שלוליות ענק כתוצאה מפיזור עודף ומדליפה של מי תסנין מצנרת הפיזור.

ג. סעיף 1.3 "כמות מי התסנין המיושמים בקרקע בשטח של 1 דונם במשך שנים עשר (12) חודשים רצופים, לא תעלה על 10 מ"ק".

ההפרה שבוצעה: אין בקרה ואין מדידה של כמות מי התסנין שמפוזרת בשטחים חקלאיים. נצפו שלוליות גדולות, דליפות מצנרת הפיזור, ישנו חשש שהפיזור אין אחיד, ועלה על הריכוז המאושר 10 מ"ק לדונם, ועלול לפגוע במבנה הקרקע.

עפ"י הנתונים שבידינו תנאי הרישיון אינם מקוימים ולפיכך מנוהל העסק באופן המהווה עבירה על החוק.

לאור האמור לעיל, אנו שוקלים נקיטת האמצעים המשפטיים העומדים לרשותנו, לרבות הוצאת צו הפסקה מנהלי מכוח סעיף 20 לחוק.

לתשומת לבכם, העונש המרבי הקבוע לעבירה על החוק הוא 18 חודשי מאסר או קנס של 75,300 ש"ח, וכן קנס של 1500 ש"ח לכל יום שבו נמשכת עבירה לאחר מתן התראה זו.

ג. הזדמנות להשמיע את טענותיך בטרם קבלת החלטה בעניינך

בעקבות המשך התפשטות נגיף הקורונה לא נקיים שימוע פרונטלי במשרדי מחוז צפון של המשרד להגנת הסביבה.

בנסיבות המתוארות לעיל, ניתנת לך הזדמנות להשמיע את טענותיך בכתב כולל צירוף אסמכתאות ודיווח על הפעולות שבכוונתך לנקוט על מנת למנוע הישנות המקרה, וזאת עד לתאריך 20/7/2020.

את המסמכים יש לשלוח בדוא"ל לכתובת הבאה : ido@sviva.gov.il.

בברכה,

ד"ר יוסי בר

דורית זיס
מנהלת המחוז

העתקים:

דוד יהלומי, מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.
אלון זסק – סמנכ"ל משאבי טבע, ירושלים.
יוסי בר, מנהל המשטרה הירוקה, ירושלים.
ד"ר סיגל בלומנפלד, סגנית מנהלת, כאן.
אבי רדעי: רא"ג סביבה חקלאית, ירושלים.
סאמר סאלח, ראש תחום פיקוח, כאן.
עו"ד שהניז מולא חרבגי- יועצת משפטית למחוז, כאן.
עדו סמילנסקי, מרכז סביבה חקלאית, כאן.
מישל מור יוסף, מרכז המשטרה הירוקה, כאן.
דדי גופר – מנהל יח"ס גולן.

